

Therapeia-säätiön ammattieettiset ohjeet

Psykoterapia toimintana

Psykoterapia on terveydenhuollon tavoitteellista ammatillista toimintaa, joka tähtää psyykkisen terveyden ja toimintakyvyn lisäämiseen ja jota ohjaavat asiakas- ja potilastyötä koskevat lait, asetukset ja ammattikäytännöt sekä eettiset periaatteet. Psykoterapiassa on kyse jäsenelystä vuorovaikutuksellisesta prosessista potilaan (potilaiden) ja hoitavan henkilön (henkilöiden) välillä. Se pohjautuu vakiintuneeseen ja koeteltuun psykologiseen tietopohjaan ja sen puitteet määritellään hoitosopimuksessa. Psykoterapioita toteuttavat psykoterapeutit, joilla on tarvittava koulutus ja kokemus.

Psykoterapialla hoidetaan henkilöitä, joilla on psyykinen häiriö tai psykoterapian keinoin autettavissa oleva muu ongelma. Psykoterapian tavoitteena on poistaa tai lievittää psyykkisiä häiriöitä ja niihin liittyvää kärsimystä, tukea psyykkistä kasvua ja kehitystä sekä lisätä henkilön valmiuksia itse ratkaista ongelmiaan.¹

Arvolähtökohdat

Psykoterapiatyön lähtökohta on potilaan ihmisarvon ja autonomian kunnioittaminen ja hoitosuhteen luottamuksellisuus. Tavoitteena on toteuttaa potilaan hyvää ja edistää hänen hyvinvointiaan. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi psykoterapeutti työskentelee potilaan kanssa tämän mielenterveyden ongelmien ja häiriöiden aiheuttaman kärsimyksen lieventämiseksi.

Eettiset periaatteet

1 Potilaan kunnioittaminen

Psykoterapeutti kohtelee potilaitaan yhdenvertaisesti, myötätuntoisesti, arvostaen ja heidän etunsa mukaisesti. Terapeutti ei käytä asemaansa eikä arvovaltaansa niin, että potilaan autonomia vaarantuu, vaan kunnioittaa potilaan oikeutta tehdä omaa elämäänsä koskevat ratkaisut ja valinnat. Psykoterapeutti ei painostettunakaan osallistu pakkokeinojen käyttämiseen, eikä käytä psykoterapeutista tietämystään tai asemaansa tavalla, joka loukkaa potilaan ihmisarvoa ja oikeuksia.

2 Luottamus ja luottamuksellisuus

Psykoterapeutti noudattaa vaitiolovelvollisuutta suhteessa kaikkiin terapiatyössä paljastuneisiin asioihin. Psykoterapeutti pidättäytyy suhteista ja kanssakäymisestä, jotka voisivat heikentää terapiasuhteen luottamuksellisuutta.

3 Potilaan edun toteuttaminen

Psykoterapeutti hyödyntää ammattitaitoaan potilaan kanssa toteuttamassaan terapiaprosessissa edistääkseen potilaan hyvää, lisätäkseen tämän ymmärrystä itsestään ja auttaakseen tätä luomaan välineitä psyykkisen hyvinvointinsa kohentamiseen ja ylläpitämiseen.

4 Totuudellisuus ja ammatillinen riippumattomuus

Psykoterapeutti on totuudellinen työskennellessään potilaan kanssa, antaessaan lausuntoja ja osallistuessaan työyhteisön toimintaan. Psykoterapeutti ei ota vastaan tehtäviä tai toimeksiantoja, jotka voisivat vaarantaa hänen ammatillisen riippumattomuutensa ja puolueettomuutensa potilastyössä.

---

¹ Psykoterapiakonsortion konsensuslausuma 2016, <https://www.duodecim.fi/wp-content/uploads/sites/9/2016/02/lausuma06.pdf>

5 Hoitosuhteen rajat

Psykoterapeutti ottaa vastatakseen vain tehtävistä, joihin hänellä on koulutuksen ja kokemuksen tuottama pätevyys. Hän ei käytä työssään menetelmiä, joihin hän ei ole perehtynyt riittäväällä tavalla. Psykoterapeutti tunnistaa ja tunnustaa henkilökohtaisten ominaisuuksiensa ja ammatillisen asemansa toiminnalleen asettamat rajat ja rajoitukset.

6 Kollegiaalisuus ja ammattiyhteisön jäsenyys

Psykoterapeutti on ammattiyhteisönsä jäsen myös toimiessaan itsenäisenä ammatinharjoittajana. Hän kohtelee kollegoitaan arvostavasti heidän ansionsa tunnustaen. Ammattiyhteisön jäsenenä psykoterapeutti toimii avoimesti ja rehellisesti ja kohtelee yhteistyökumppaneita kunnioittavasti. Hän ei toiminnallaan vaaranna psykoterapeuttisen työn edellytyksiä. Psykoterapeutti puuttuu havaitsemaansa ammattietiikan vastaiseen toimintaan keskustelemalla asianosaisten kanssa ja – jos se ei korjaa tilannetta – ilmoittamalla asiasta ammattieettiselle toimikunnalle.

7 Ammattitaidon ylläpitäminen ja itsensä kehittäminen

Psykoterapeutti ylläpitää tietojaan, osaamistaan ja muuta ammatillista kyvykkyyttään esimerkiksi seuraamalla alan keskustelua, osallistumalla täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen sekä tarvittaessa konsultoimalla muita asiantuntijoita. Psykoterapeutti huolehtii omasta psyykkisestä hyvinvoinnistaan, jotta voi toimia potilaidensa parhaaksi. Hän keskustelee ammattieettisistä kysymyksistä kollegoidensa kanssa. Vaikeita ongelmia ja sovittamattomia ristiriitoja kohdatessaan hän ottaa yhteyttä ammattieettiseen toimikuntaan.